

NÁVRH

s odporúčaním udeliť / neudeliť uchádzačovi ThDr. Radoslavovi Lojanovi, PhD., titul docent v odbore 2.1.13 katolícka teológia

Tento Návrh s odporúčaním udeliť / neudeliť uchádzačovi ThDr. Radoslavovi Lojanovi, PhD. titul docent v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia (ďalej len „návrh“), je vypracovaný v zmysle čl. 6 ods. 6 a čl. 18 ods. 2, písm. a), b), c), d), e) a g) Zásad habilitačného konania o udelenie titulu docent a vymenúvacieho konania za profesora na Prešovskej univerzite v Prešove (ďalej len „zásady“), v súčinnosti s § 4 ods. 11 Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 457/2012 Z.z. (ďalej len „vyhláška“).

a) zoznam členov habilitačnej komisie, jej predsedu a oponentov s uvedením prezencie pri rokovaní komisie (čl. 18 ods. 2, písm. a) zásad),

predseda komisie: Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD. (GTF PU Prešov); *prítomný*

členovia komisie: prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD. (TF Košice KU Ružomberok); *prítomný*
prof. ThLic. PaedDr. Martin Weis, Th.D. (TF JU České Budějovice);
prítomný

oponenti: prof. dr hab. Artur J. Katolo (WSF Wrocław); *prítomný*
prof. PaedDr. ThDr. Jozef Jurko, PhD. (TF Košice KU Ružomberok);
prítomný
prof. ThDr. Marek Petro, PhD. (GTF PU v Prešove); *prítomný*

b) odborné posúdenie úrovne habilitačnej prednášky uchádzača, (čl. 18 ods. 2, písm. b) zásad),

Uchádzač predniesol prednášku na tému *Výber kresťanský vhodných kritérií pre biomedicínsky výskum*.

Habilitant v úvode prednášky predstavil súčasný biomedicínsky výskum, ktorý podľa habilitanta už dnes nie je jednoduché ohodnotiť našimi tradičnými kresťanskými morálnymi princípmi. V našej Európskej kultúre tradične platí, že kresťanský etické ohodnotenie ľudského konania v biomedicínskych konfliktných poliach závisí od viacerých kritérií a v konečnom dôsledku aj od toho, akú náuku o ľudskom živote uznávame, alebo jednoducho od otázky: o akého človeka nám vlastne pri biomedicínskom výskume ide? Hlavné kresťanské vhodné kritériá k tomu, aby sme mohli vysloviť etický úsudok v bioetických konfliktných situáciách, ktoré určujú hranice nášho jednanie sú:

1. kritérium ľudskej dôstojnosti;
2. kritérium rešpektu pred životom druhých;
3. kritérium zákazu usmrtenia.

Zároveň, aby sa neponúkalo týmito kritériami len negatívne obmedzenia a bránilo celistvému ohodnoteniu, je potrebné zvážiť ďalšie klasické kritériá:

1. obhajoba cieľov;
2. preverenie prostriedkov;
3. zodpovednosť za následky.

Pre morálne ohodnotenie nejakého konania sa musia vzájomne prepojiť úmysly jednajúceho, zvláštne okolnosti jeho skutkov a predvídateľné následky jeho konania. Kresťansko-etický podstatný kontext, v ktorom sa ohodnocuje naše jednanie, zahŕňa teda úmysel, ktorý konajúci sleduje, prostriedky, ktorými putuje k cieľu a následky, ktoré toto jednanie prinesie.

Habilitant sa následne vo svojej prednáške zamerail na dôležitosť *určenia cieľov* biomedicínskeho výskumu, kde konšatoval, že ešte pred niekoľkými rokmi sa medicínska veda veľmi nezaoberala etickým ohodnotením svojich cieľov. Tieto boli nespochybniteľné a samozrejmé tak dlho ako platilo, že pokroky lekárskej vedy riešia uzdravenie zákerných chorôb, boj proti úmrtnosti dojčiat alebo lepšie hygienické podmienky pre populáciu nejakej krajiny. Lenže medzitým sa medicína dostala do oblastí, kde sa nejedná len o uzdravenie z chorôb, ale tendenčne je možné ovládnutie všetkých etáp života od počatia, až po smrť. Preto aj dnešné medicínske ciele sa zrazu javia problematickejšie a oveľa viac si vyžadujú aj ich obhajobu. Tieto ciele sa dnes už nemerajú len podľa toho, či jednotlivému človeku prinášajú zmysluplný rozvoj jeho osobného bytia a jeho čoraz vyšších očakávaní od života - alebo umožňujú vedomú integráciu jeho dlhšie trvajúceho života do jeho životopisu. Experimentálne vedy a samotná biomedicína preto dnes musia byť riadené smerom k definovaným *cieľom* a musia byť uvedené do dialógu so svetom hodnôt.

Habilitant následne predstavil aj učenie klasickej kresťanskej morálnej teórie, kde poukázal na to, že konanie nie je morálne správne, ak by aj cieľ bol vznešený, avšak *prostriedky*, ktoré k nemu vedú, sú nesprávne. Zvolené prostriedky teda musíme preskúmať, lebo v žiadnom prípade nemôže vznešenosť cieľa legitimovať pochybný prostriedok.

Posledná časť prednášky bolo venovaná *zodpovednosti za následky*. Následky pokroku v biomedicínskom výskume sa stávajú stále viac neprehľadné, stále viac a viac zrýchľujú a osamostatňujú, aj od jednotlivých výskumníkov, ktorí ich vďaka svojim experimentom zapríčinili a už sami nedokážu kontrolovať. O ich uvedení do činnosti a použití ich výskumných výsledkov nerozhoduje podieľajúci sa vedec, ale *na trh orientované stratégie koncernov*, ktoré sa samozrejme v prvom rade zaujímajú o ekonomické využitie nových produktov. Hovoríme tu o vzniku etickej dilemy, ktorá pozostáva z toho, že kategória zodpovednosti pri takomto anonymnom rozhodovacom procese, nie je jednoznačne lokalizovateľná.

V závere prednášky habilitant súhrne konšatoval, že isté a dobre mierené odôvodnené rozhodnutie v biomedicínskom výskume si stále vyžaduje *obhájenie* cieľov (zoči-voči konkurenčnej naliehavosti pri nedostatočných zdrojoch), *preskúmanie prostriedkov*

a prevzatie zodpovednosti za následky (pri predpoklade nebezpečenstva rovnakého stupňa a ochrane pred budúcimi škodami).

Sylaby habilitačnej prednášky:

Úvod: súčasný biomedicínsky výskum v Európskom kontexte a reflektovaný aj v učení Magistéria. Kresťanské vhodné kritériá pre vyslovenie etického úsudku v bioetických konfliktných situáciách. Dôležitosť určenia cieľov biomedicínskeho výskumu. Voľba legitímnych prostriedkov. Zodpovednosť za následky biomedicínskeho výskumu. Vzťah vhodných prostriedkov k cieľom konania.

Záver: v biomedicínskych konfliktných situáciách platí tzv. trojkrok: zdôvodnenie cieľov – analýza vybraného prostriedku – zodpovednosť za následky ako spoľahlivý základ konkrétneho formovania úsudku, ktorý chráni pred ľubovôľou a chybnými rozhodnutiami.

Habilitačnou prednáškou uchádzač preukázal svoju pedagogickú spôsobilosť, čím naplnil § 1 ods. 12 vyhlášky.

c) zhodnotenie obhajoby habilitačnej práce, (čl. 18 ods. 2, písm. c) zásad),

Po predstavení oponentských posudkov jednotlivými oponentami a ich závermi, habilitant vecne a zreteľne reagoval na ich pripomienky a otázky, ktoré uviedli vo svojich oponentských posudkoch. Po otvorení rozpravy k téme práce uchádzač elitným spôsobom reagoval na otázky z prítomného grémia a adekvátne obhajoval svoju habilitačnú prácu.

Je načas konštatovať, že obhajobou svojej habilitačnej práce uchádzač preukázal odborné zvládnutie problematiky odboru, ktorá je predmetom jeho habilitačnej práce. Ústrojne a organicky reagoval na pripomienky oponentov a preukázal celkový prehľad v odbore. Obhajoba habilitačnej práce bola verejná a konala sa na riadnom zasadnutí Vedeckej rady GTF PU v Prešove, za prítomnosti všetkých oponentov a členov habilitačnej komisie, čím sa naplnil § 1 ods. 11-13 vyhlášky.

d) zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti uchádzača, občianskych a morálnych vlastností uchádzača (čl. 18 ods. 2, písm. d) zásad),

Uchádzač kontinuálne pedagogicky pôsobí na Teologickej fakulte v Košiciach, Katolíckej univerzity v Ružomberku od 27.09.2012 do 31.08.2013 a ďalej od 01.07.2014 doposiaľ (zamestnanie stále trvá).

Konkrétne v jednotlivých rokoch vyučoval tieto predmety: 2012 – 2013 zabezpečoval prednáškami predmet Morálna teológia (Špeciálna morálna teológia); 2014 – 2018 Morálna teológia (Princípy morálnej teológie a Špeciálna morálna teológia); 2014 – doposiaľ Pastorálna medicína, Kazuistika, Sociálna práca v zdravotníctve, Človek medzi závislosťou, sebaurčením a zodpovednosťou, Čnosti a kresťanská etika, Seminár z Morálnej teológie, Seminár – bioetika a kresťanská etika, Seminár – environmentálna etika, Master v teológii manželstva a rodiny.

Viedol 9 bakalárskych a 6 diplomových prác. Taktiež bol oponentom mnohých záverečných bakalárskych, diplomových, rigorózných a licenciátnych prác. V súčasnosti vedie 11 diplomových prác a je odborným konzultantom pre 1 licenciátnu a 2 dizertačné práce.

Zoznam pôvodných publikovaných prác uchádzača obsahuje:

- 1 vedecká monografia vydaná v zahraničných vydavateľstvách: AAA;
- 1 vedeckú monografia vydaná v domácom vydavateľstve: AAB;
- 1 kapitola vo vedeckých monografiách vydaných v domácich vydavateľstvách: ABD;
- 2 vysokoškolské učebnice vydané v domácom vydavateľstve: ACB;
- 6 vedeckých prác v zahraničných časopisoch: ADE;
- 5 vedeckých prác v ostatných domácich časopisoch: ADF;
- 5 vedeckých prác v zahraničných recenzovaných zborníkoch: AEC;
- 2 publikované pozvané príspevky na domácich vedeckých konferenciách: AFB;
- 18 publikovaných príspevkov na domácich vedeckých konferenciách: AFD;
- 1 abstrakt príspevku zo zahraničnej vedeckej konferencie: AFG;
- 1 odborná knižná publikácia vydaná v domácom vydavateľstve: BAB;
- 1 učebný text (skriptá): BCI;
- 13 odborných prác v domácom časopise: BDF;
- 1 odborná práca v domácich zborníkoch: BEF;
- 2 recenzie: EDI;
- 5 zostavovateľských prác knižného charakteru: FAI;
- 1 práca zverejnená spôsobom umožňujúcim hromadný prístup: GHG;
- 17 rôznych publikácií a dokumentov, ktoré nie je možné zaradiť do predchádzajúcich schém: GII.

Celá publikačná činnosť tvorí sumár 83, z čoho je 39 výstupov vedeckého charakteru. Komisia konštatuje, že uchádzač spĺňa kritéria publikačnej činnosti tak po stránke kvantitatívnej ako aj kvalitatívnej.

Zoznam ohlasov uchádzača obsahuje: 18 citácií v zahraničných publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch a 26 citácií v domácich publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch. Celá štatistika ohlasov tvorí sumár 44, čím kandidát spĺňa kritériá po stránke kvantitatívnej i kvalitatívnej.

Zoznam pôvodných publikovaných prác a štatistika ohlasov je spracovaná na základe oficiálneho a Univerzitnou knižnicou KU v Ružomberku potvrdeného výpisu publikačnej činnosti a ohlasov.

Uchádzač bol riešiteľom 5-tich vedeckých projektov ako riešiteľ a je riešiteľom 1-ného stále prebiehajúceho projektu.

Kandidát organizoval na Teologickej fakulte v Košiciach Katolíckej univerzity v Ružomberku a bol vedeckým garantom viacero konferencií, besied, diskusných večerov a sympózií.

Aktívne sa zúčastnil na 22 domácich a 4 zahraničných konferenciách. Okrem toho sa pasívne zúčastnil na viacerých konferenciách doma i v zahraničí.

Uchádzač je:

- od roku 2014 členom *Inštitútu aplikovanej etiky* prof. Alexandra Spesza pri Teologickej fakulte v Košiciach;
- od roku 2014 členom *Komisie cirkví na území mesta Košice*,
- od roku 2014 členom *Komisie pre cirkevné a spoločenské otázky pri Košickom samosprávnom kraji*;
- od r. 2015 členom *Slovenskej spoločnosti pre katolícku teológiu*;
- od roku 2016 členom redakčnej rady vedeckého časopisu vydávaného v zahraničí *Warszawskie Studia Teologiczne*, ISSN 0209-3782;
- od roku 2016 členom Subkomisie pre bioetiku pri Konferencii biskupov Slovenska;
- od roku 2018 členom redakčnej rady časopisu *Notitiae historiae ecclesiasticae*, ISSN 1338-9572;
- od roku 2018 moderátorom *Ekumenického spoločenstva cirkví na území mesta Košice*;
- od roku 2018 moderátorom *Centra excelentnosti Teologickej fakulty v Košiciach - pracovisko pre dialóg*.

Je potrebné podotknúť, že v habilitačnom spise kandidáta sú doložené potvrdenia na vyššie uvedené aktivity. Okrem vyššie spomenutých aktivít uchádzača ešte pripomíname, že v jeho osobnom spise k habilitačnému konaniu sú evidované:

- ďalšie špecifické voliteľné kritériá;
- iná významná aktivita z hľadiska rozvoja daného študijného odboru, v ktorom sa kandidát uchádza o habilitáciu;
- stručná a výstižná charakteristika najdôležitejších vedeckých výsledkov;
- najvýznamnejšie pôvodné publikované vedecké a odborné práce a ohlasy na ne.

Predložené podklady uchádzača sú kvalitné a hodnoverné, jednotlivé publikačné výstupy a ohlasy sú kategorizované správne. Činnosti a výkony uvedené uchádzačom v jednotlivých zoznamoch sú uvedené správne.

Komisia konštatuje, že zoznam je úplný a dokumenty sú overené – verifikované. Uvedené sa vzťahuje aj na zoznam publikovaných prác, citácie a ohlasy.

Komisia ďalej konštatuje, že vedecko - výskumná a publikačná aktivita ThDr. Radoslava Lojana, PhD. zodpovedá požiadavkám, ktoré sú kladené na tých, ktorí sa uchádzajú o habilitáciu.

Vyššie uvedený prehľad dokumentuje, že uchádzač ThDr. Radoslav Lojan, PhD. spĺňa kritériá na udelenie titulu docent a je vo svojom odbore uznávanou osobnosťou po stránke

odbornej i morálnej.

Habilitant sa počas svojho doterajšieho akademického pôsobenia venoval a venuje morálnej teológii a kresťanskej bioetike. Dlhodobu a systematicky pracuje na výskume v oblasti kresťanskej bioetiky najmä v zameraní na paliatívnu starostlivosť a fenomén telesnosti. Vo svojom výskume a pedagogických aktivitách sa zameriava na teologický prínos v oblasti medicíny a medicínskej etiky s dôrazom na antropologické, sociologické, pastorálne a teologické východiská. Je aktívnym členom Slovenskej spoločnosti pre katolícku teológiu ako aj členom Inštitútu aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza pri Teologickej fakulte v Košiciach, kde realizuje svoj výskum a organizuje početné vedecké podujatia. V súčasnosti je aj moderátorom Centra excelentnosti Teologickej fakulty v Košiciach - pracovisko pre dialóg ako je aj moderátorom Ekumenického spoločenstva cirkví na území mesta Košice.

Uchádzač spĺňa schválené kritériá vo všetkých ukazovateľoch a oblastiach. Pedagogická, vedecká a publikačná činnosť, ale i občianske a morálne vlastnosti ThDr. Radoslava Lojana, PhD. sú viditeľné a znateľné.

Komisia konštatuje, že vedecko-výskumná a publikačná aktivita ThDr. Radoslava Lojana, PhD. plne zodpovedá neľahkým požiadavkám, ktoré sú tradične kladené na tých, ktorí sa uchádzajú o habilitáciu.

e) odporúčanie udeliť alebo neudeliť uchádzačovi titul docent (čl. 18 ods. 2, písm. e) zásad),

Habilitačná komisia na základe posúdenia habilitačnej prednášky, obhajoby habilitačnej práce, posudkov oponentov, predložených dokladov a dokumentov plnenia scientometrických kritérií a ostatných kritérií Prešovskej univerzity v Prešove, týkajúcich sa pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti uchádzača, ale i jeho občianskych a morálnych vlastností konštatuje, že ThDr. Radoslav Lojan, PhD., spĺňa všetky podmienky, stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj vnútornými predpismi Prešovskej univerzity v Prešove na udelenie titulu docent v odbore 2.1.13 katolícka teológia.

Habilitačná komisia pracovala podľa postupu, ustanoveného zákonom č.131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súčinnosti s § 1 ods. 15 Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor v znení vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 457/2012 Z.z.

Na základe uvedeného habilitačná komisia predkladá predsedovi Vedeckej rady Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh a odporúča Vedeckej rade Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove udeliť uchádzačovi ThDr. Radoslavovi Lojanovi, PhD. titul docent v študijnom odbore 2.1.13 katolícka teológia.

g) dátum vypracovania návrhu, podpisy predsedu a členov komisie (čl. 18 ods. 2, písm. g) zásad).

V Prešove 9. apríla 2019

Predseda habilitačnej komisie:*prítomný*.....
Mons. prof. ThDr. Peter Šturák, PhD.

Členovia habilitačnej komisie: *prítomný*.....
prof. ThDr. Cyril HIŠEM, PhD.

..... *prítomný*.....
prof. ThLic. PaedDr. Martin WEIS, Th.D.

Oponenti:
prof. dr hab. Artur J. Katolo

..... *prítomný*.....
prof. PaedDr. ThDr. Jozef Jurko, PhD.

..... *prítomný*.....
prof. ThDr. Marek Petro, PhD.